

Tett på
her og no
for ei god
framtid

HØDDVOLLBARNEHAGEN

Pedagogisk årsplan for **HØDDVOLLBARNEHAGEN** 2021 - 2023

INNHALD

Høddvollbarnehagen sine verdier	s. 2
Formålet med og innhaldet i Høddvollbarnehagen	s. 4
Barns medverknad	s. 6
Fagområda til barnehagen	s. 9
Høddvollbarnehagen har ekstra fokus på:	s. 14
1. Kommunikasjon, språk og tekst (fagområde)	s. 14
2. Kropp, rørsle, mat og helse (fagområde)	s. 18
3. Sosial kompetanse	s. 20
4. Leik	s. 23
Progresjonstrapp	s. 24
Overgangar skal bli gode samanhengar	s. 26

HØDDVOLLBARNEHAGEN SINE VERDIAR

Verdigrunnlaget til Høddvollbarnehagen

Barndommen har ein eigenverdi, og barnehagen skal ha ei heilskapleg tilnærming til barna si utvikling

Samfunnsmandatet til barnehagen er, i samarbeid og forståing med heimen, å vareta barna sitt behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Leik, omsorg, læring og danning skal sjåast i samanheng

Det går fram av barnehagelova §1 at barnehagen skal byggje på grunnleggande verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfridom, nestekjærleik, tilgiving, likeverd og solidaritet- verdier som kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn, og som er forankra i menneskerettane.

- Høddvollbarnehagen skal bidra til at alle barna får ein god barndom som er prega av trivsel, vennskap og lek.
- Høddvollbarnehagen skal fremje demokrati og vere eit inkluderande fellesskap der alle får høve til å ytre seg, bli høyrd og delta.
- Høddvollbarnehagen skal fremje respekt for menneskeverdet ved å synleggjere, verdsette og fremje mangfald og gjensidig respekt
- Høddvollbarnehagen skal fremje likeverd og likestilling, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur sosial status, språk, religion og livssyn
- Høddvollbarnehagen skal fremje verdiar, haldningar og praksis for meir berekraftig samfunn. Berekraftig utvikling handlar om at menneske som lever i dag, får dekt sine grunnleggjande behov utan å øydelegge framtidige generasjonar sine moglegheiter til å dekke sine
- Høddvollbarnehagen skal fremje fysisk og psykisk helse. Barnehagen skal vere ein arena for dagleg fysisk aktivitet og skal stimulere rørsleglede og den motoriske utviklinga til barna. Måltid og matlaging i barnehagen skal gi barna eit grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevanar.

FORMÅLET MED OG INNHALDET I HØDDVOLLBARNEHAGEN

Barnehagen skal vareta barnas behov for omsorg

Omsorg er ein føresetnad for at barna skal vere trygge og trivast, og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik. Alle skal oppleve at dei blir sett, forstått og respekterte, og få den hjelp og støtte dei har behov for. Vi legg til rette for at det skal utvikle seg omsorgsfulle relasjonar mellom vaksne og barn og mellom barna. Dette er grunnlaget for trygghet, trivsel, utvikling og læring. Høddvollbarnehagen har fokus på den autoritative voksenrolla, og vi jobbar med utvikling av slik praksis gjennom eit utviklingsprosjekt i samarbeid med PPT. Den autoritative vaksne er varm, har nær relasjon, samtidig som den er tydeleg, stiller adekvate/realistiske krav til barnet og er positiv grensesetjar. Vi deler barnegruppa i mindre grupper for å sikre vaksne si nærheit til kvar enkeltbarn gjennom hele barnehagedagen.

Barnehagen skal vareta barnas behov for lek

Les om lek i kapittel om fokusområder for Høddvollbarnehagen.

BARNES MEDVERKNAD

Barnehagen skal sikre barnas sin rett til medverknad ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for kva dei synes om den daglege verksemda i barnehagen, jf, barnehagelova §§1 og 3, grunnlova §104 og FN's barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jamleg få høve til å delta aktivt i planlegginga og vurderinga av barnehageverksemda.

I Høddvollbarnehagen skal barna få vere med å påverke eigen barnehagekvardag. På denne måten føler barna at dei er ein viktig del av fellesskapet.

Medverknad er på mange måtar ein introduksjon til det demokratiske samfunnet vi lever i. Der alle har rett til å uttrykke meiningar, alle har lik verdi og rett til å bli tekne omsyn til

Barn som subjekt

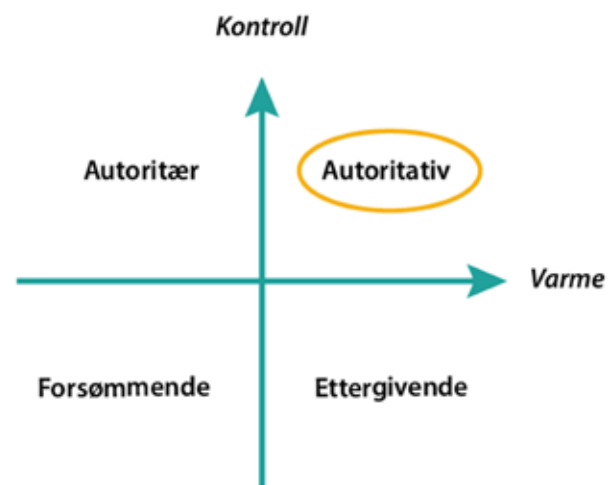
At vi anerkjenner barna og deira sine følelsar er svært viktig for den psykiske helsa. Å vere hoppande glad, gråte og vere lei seg, eller å vere sint er ein del av det å vere menneske, og vi må hjelpe dei å kjenne på følelsane, sette ord på dei og handtere dei.

Parallelt med at barnehagen sin plass i oppvekstbildet har endra seg, er også synet på barn og oppdragelse i endring.

Rammeplanen si utforming legg vekt på føringar for våre haldningar og vårt syn på barn. Det som før var definert som oppdragelse er no danning og ansvarlegheit. Barna skal vere aktivt deltakande i eigne liv, dei skal få gjere seg erfaringar og få oppleve at dei er likeverdige – få tillagt mål og hensikt utifrå der dei er no. Vi skal sjå på dei som medmenneske, og vi skal tenke endringsarbeid i omgivnadane og vår eiga vaksenrolle – ikkje i det enkelte barn. Vi i barnehagen må vere kjent med ny kunnskap i barnehagefeltet, og vi må vere i stand til kritisk refleksjon over haldningar og tradisjonar som pregar arbeidet vårt. .

Autoritativ voksenrolle

Høddvollbarnehagen jobbar kontinuerleg med endringsarbeid i omgivnadane, med hovudfokus på vaksenrolla. Sidan læringsmiljøet til barna er knytt tett opp til arbeidsmiljøet, har vi også stort fokus på dette temaet. Barnehagen jobbar med kompetanseheving på best mogleg praksis, som er definert i ein modell, gjennom grad av varme/relasjon på den horisontale aksen og grad av kontroll på den loddrette (vertikale) aksen. Forsking viser at høg grad av både varme/relasjon og kontroll er gir det beste og tryggaste læringsmiljøet for barna, og forebygg mobbeåtferd. Sjå figur under (kjelde: Nordal og Hansen)

PEDAGOGISK VERKSEMD

Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemd som skal planleggast og vurderast

Planlegging

God planlegging er viktig for at barnegruppa og kvar enkelt barn skal få best mogleg utbytte av opplegget i barnehagen. I planleggingsfasen vert det teke omsyn til dei ulike barna, når vi skal omsetje Rammeplanen til praksis for våre barn i Høddvollbarnehagen. Planlegginga må vere basert på kunnskapen om trivsel og utvikling.

Årsplanen er ein arbeidsreiskap for barnehagepersonalet og synleggjer vår praksis, saman med **månadsbrev** som viser meir detaljar for det pedagogiske opplegget.

Vurdering

Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal skildrast, analyserast og tolkast ut i frå barnehageplanane (årsplan og månadsplan), barnehagelova og rammeplanen.

Heile personalgruppa skal vere involvert i vurderingsarbeidet, og felles refleksjon gir oss utgangspunkt for vidare planlegging og gjennomføring. Kunnskap om trivsel og allsidig utvikling til barnegruppa og enkeltbarn er viktig for å gi alle eit tilrettelagt tilbod.

I Høddvollbarnehagen vurderar vi det pedagogiske arbeid på ulike måtar:

- **Daglege observasjonar** av barnegruppa og enkeltbarn, med fokus på trivsel og utvikling.
- **Daglege samtalar** med foreldre med fokus på trivsel og utvikling.
- **Personalmøte** ein gong pr mnd. Fellesmøte for heile personalgruppa. Desse møta vert nytta til fagleg refleksjon og utviklings- og implementeringsarbeid.
- **Pedagogmøte** ein gong pr mnd. Møte for styrar og pedagogar. Vert nytta til kollegaveiledning, fagleg refleksjonar, implementering- og utviklingsarbeid.
- Det vert også jobba med kommunikasjon for å sikre godt samarbeid og felles forståing for kvalitet, på tvers av gruppene.
- **Gruppemøte** ein gong pr mnd- for personalet på dei ulike gruppene. Desse møta vert nytta til vurdering av aktivitetar og refleksjon ift best mogleg praksis for enkeltbarn og barnegruppa.
- **Månadsbrev** vert sendt ut til alle foreldre med oppmoding om å gi tilbakemelding på planlagde og gjennomførte aktivitetar og opplegg.
- **Foreldresamtalar** vert sendt ut til alle foreldre med oppmoding om å gi tilbakemelding på planlagde og gjennomførte aktivitetar og opplegg.
- **Foreldremøte** - Vi har oftast eit foreldremøte som blir lagt til hausten. Her kan foreldre kome med forslag om tema og nytte høve til å fremje interesser og behov for sine barn. I tillegg kan foreldrerådet avvike møte etter behov. I foreldrerådet sit alle foreldre, og dette fora gir dei anledning å ta opp saker utan at personalet er til stades.

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon skal synleggjere korleis barnehagen arbeider for å oppfylle krava i barnehagelova og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår i barnehagen sitt arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda. Det etiske er viktig ift dokumentasjon av barnegruppa og enkeltbarn.

Rutiner og verktøy ift dokumentasjon i Høddvollbarnehagen:

- Barnehagen nyttar Kidplan som eit verktøy for kommunikasjon og dokumentasjon. Her legg dei pedagogiske leiarane ut bileter og tekst om ulike aktivitetar og opplevingar. Meldingsfunksjonen vert også nytta som kommunikasjon mellom dei pedagogiske leiarane og foreldre/foresatte.
- Vi skriv ut bileter som heng på dokumentasjonstavla
- Utstilling av arbeid som barna har gjort- opphengt på ulike oppslagstavler i barnehagen
- Vi sender ut månadsbrev på e-post, som fungerer både som informasjon om planlegging og som dokumentasjon for dei ulike aktivitetane som har vore gjennomført i førre periode. Månadsbrev er ein kombinasjon av tekst og bileter som skal illustrere barna sine opplevingar.
- Vi tilbyr to foreldresamtalar i året, og det er opning for fleire ved behov.
- Samtalar ved henting- og leverings-situasjon er også ei viktig form for å fortelje om barn sine opplevingar og formidling av beskjedar.

FAGOMRÅDA TIL BARNEHAGEN

Kommunikasjon, språk og tekst

Les om fagområdet kommunikasjon, språk og tekst i kapittel om fokusområde for Høddvollbarnehagen

Kropp, rørslе, mat og helse

Les om fagområdet kropp, rørslе, mat og helse i kapittel om fokusområder for Høddvollbarnehagen.

Kunst, kultur og kreativitet

- I Høddvollbarnehagen skal barna få varierte erfaringar med kunst og kultur, organisert på måtar som gir barna høve til utforsking, fordjuping og progresjon. Det er hovudfokus på prosess og ikkje det ferdige produktet.
- Fagområdet tek for seg uttrykksformer som biletkunst og kunsthandverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at:

- Barna blir glade i naturen og får erfaringar med naturen som fremjar evna til å orientere seg og vere i naturen til ulike årstider.
- Barna får eit mangfald av naturopplevingar og får oppleve naturen som arena for lek og læring.

Mengd, rom og form

- Fagområdet handlar om å oppdage, utforske og skape strukturar og hjelper barna til å forstå samanhengar i naturen, samfunnet og universet.
- Arbeidet med fagområdet skal stimulere barna til undring, nysgjerrigheit og motivasjon for problemløysing.
- Fagområdet omfattar leikande og undersøkjande arbeid med samanlikning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tal, teljing og måling.

Etikk, religion og filosofi

- Er med på å forme korleis vi oppfattar verda og menneska, og pregar verdiar, normer og haldningar.
- Barnehagen skal la barna få kjennskap til forteljingar, tradisjonar, verdiar og høgtider i ulike religionar og livssyn.
- Barnehagen skal skape interesse for mangfaldet i samfunnet og forståing for livsverda og levesettet til andre menneske.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til

- å gjere barna kjende med sitt eige nærmiljø, samfunnet og verda.
- kunnskap om og erfaring med lokale tradisjonar, samfunnsinstitusjonar og yrke, slik at barna opplever tilhørslse til nærmiljøet.

Den digitale praksisen til barnehagen

Den digitale praksisen til barnehagen skal bidra til lek, kreativitet og læring. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barna sine læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanen sine føringar for eit rikt og allsidig læringsmiljø for alle. Digital praksis i Høddvollbarnehagen er for eksempel:

- Bruk av I-pad i lek og som støttemateriell.
- Bruk av fotoapparat.
- Bruk av digitale musikk-kjelder.
- Bruk av digitale verktøy til informasjons- og kunnskapsformidling.
- Bruk av digitalt mikroskop.

FOKUSOMRÅDER FOR HØDDVOLLBARNEHAGEN 2021-2023

1. Kommunikasjon, språk og tekst (fagområde)
2. Kropp, rørslе, mat og helse (fagområde)
3. Sosial kompetanse
4. Leik

1. Kommunikasjon, språk og tekst (fagområde)

Gjennom dialog og samspel skal barna støttast i å kommunisere ,medverke, lytte, forstå og skape mening. Høddvollbarnehagen skal anerkjenne og verdsetje barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Språket er betydningsfullt med tanke på å gjere seg forstått i leik og for å inngå i relasjon og dialog med andre. Forsking viser at gode relasjonar og vennskap er avgjerande for barnet sin skulegang og livsmeistring.

Høddvollbarnehagen skal bidra til at:

- barna får utforske og utvikle språkforståinga, språkkompetansen og eit mangfald av kommunikasjonsformer.
- barna skal møte ulike språk, språkformer og dialektar gjennom rim, regler, songar, litteratur og tekstar frå notid og fortid.
- Barna leiker med språk, symbol og tekst, og stimulere til språkleg nysgjerrigheit, bevisstheit og utvikling
- Barna får erfare ulike måtar å formidle tekstar og forteljingar på, som kjelde til estetiske opplevingar, kunnskap, refleksjon og møte med språk og kultur

Småbarnsalderen er den grunnleggjande perioden for språkutvikling. Samhandling gjennom kroppsspråk og lek med lydar, er ein vesentleg del av måten det vesle barnet nærmar seg andre menneske på. Vi vaksne må oppfatte og stadfeste uttrykket til barnet, samtidig som vi set ord på inntrykka og opplevingane deira. Dei yngste er avhengige av samspel med vaksne som forstår barna sine forsøk på å kommunisere, både gjennom kroppsspråk, mimikk og gestar. Språket er personleg, identitetsdannande og knytt til kjensler.

Tidleg og god språkstimulering er ein viktig del av barnehagens innhald. Varierte og rike erfaringar er avgjerande for å utvikle språket og forstå begrep. Samtale om opplevingar, tankar og følelsar er nødvendig for utvikling av eit rikt språk. Vi vaksne må vere bevisste på å bruke språket aktivt i alle situasjonar, slik at barna skal få gode føresetnader for språk- og begrepslæring. Felles opplevingar og aktivitetar gir eit unikt høve til kommunikasjon også mellom barna.

Personalet er viktige som språklege førebilete. Samtalar, høgtlesing og varierte aktivitetar er viktige sider ved barnehageinnhaldet.

Alternativ supplerande kommunikasjon

Metoden; ASK, bildebruk, teikn til tale og bruk av fysiske gjenstandar fungerer som eit alternativ eller supplement for talespråket.

ASK

Metoden: ASK er eit verktøy som er bygd opp av bileter og symbol. Vi nyttar ASK aktivt gjennom barnehagedagen ved bruk av dagtavler og tematavler. Dette vert nytta som eit supplement eller støtte av kommunikasjon og språk i Høddvollbarnehagen.

SNAKKEPAKKEN

Snakkepakken er eit pedagogisk verktøy der ein kan bruke innhaldet til å skape motivasjon og lystbetonet bruk av språket. Målet er at barna skal forstå og etterkvart klare å bruke språket i dei ulike situasjonar som oppstår. Viktige element i snakkepakken er:

- Utvikling av språk
- Synleggjering av språk
- Nøkkelord
- Barn lærer gjennom lek

GRIP OMGREPA

Omgrep er grunnleggande byggesteinar i språket vårt. Alle barn har nytte av hjelp til å utvikle ein solid grunnmur av omgrep i språket sitt. «Grip omgrepa» er eit opplegg for praktisk og strukturert læring av omgrep. Ved å gå i djupna på eit omgrep om gongen, lærer barna ein tilnærmingssmåte som dei kan overføre til andre omgrep. Målet med «Grip omgrepa» er derfor at barna skal lære omgrep.

«FÅ EITT BEGREP, OG DU KAN BEGRIPE»

Det å lære seg begrep, er ein komplisert læringsprosess. Barn vil ikkje tileigne seg og bruke begrep berre fordi dei høyrer dei ofte. Begrepet må først og fremst vere meningsfylt og nødvendig for barna sin kvardag. Barn lærer begrep i hovudsak gjennom «her og no»-situasjonar, og dette gir grunnlaget for å forstå og bruke språket.

Leseglede(Regional kompetanseheving for barnehagar)

I dette prosjektet jobbar vi med språkløyper; eit opplegg for kompetanseheving som er utvikla av Universitetet i Stavanger og Lesesenteret.

I Høddvollbarnehagen jobbar vi med temaet leseglede og har valt oss ut språkløypa; Språk og leseaktivitetar. Denne løypa er bygd opp av 10 økter, der det også er lagt inn oppdrag som er øvingar i praksis, saman med borna. Lesing og samtaler rundt bøker har stor verdi for barns språkutvikling, viser skandinavisk barnehageforskning. For å lykkast i arbeidet med barns språk er det avgjerande å implementere språk og leseaktivitetar i kvardagen. Målet med denne kompetanseutviklingspakken er å styrke barnehagens daglege arbeid med barnas språklæring gjennom ulike leseaktivitetar.

Gjennom arbeid med kompetanseutviklingspakken får barnehagepersonalet:

- auka kunnskap om barns **språklæring**
- erfaringar med og kunnskap om korleis **ulike måtar å lese på** kan brukes som reiskap i arbeidet med barnas språk
- trygghet i pedagogiske val for å lykkast med **lesing for alle**

2. Kropp, rørsle, mat og helse (fagområde)

Vanar og handlingsmønster tek form alt frå tidleg alder av. Gode vanar som ein tileignar seg i barnehagealder, kan vare livet ut. Høddvollbarnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve rørsleglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderast i aktivitetar der dei får bevege seg, leike og samhandle med andre og oppleve motivasjon og meistring ut frå eigne føresetnadar. Høddvollbarnehagen skal bidra til at barna vert kjende med kroppen sin og blir bevisste på sine eigne og andre sine grenser.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få sanse, oppleve, leike, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medverknad i mat- og måltidsaktivitetar skal barna motiverast til å ete sunn mat og få ei grunnleggjande forståing for korleis sunn mat kan bidra til god helse.

Høddvollbarnehagen skal bidra til at barna

- Opplever trivsel, glede og meistring ved allsidige rørsleerfaringar, inne og ute, året rundt.
- Bli kjende med eigne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utviklar gode vanar for hygiene og eit variert kosthald.
- Vidareutviklar motoriske ferdigheiter, kroppskontroll, koordinasjon og fysiske eigenskapar.
- Opplever å vurdere og meistre risikofylt leik gjennom kroppslege utfordringar.
- Bli trygge på eigen kropp, får ei positiv oppfatning av seg sjølve og blir kjende med eigne kjensler.
- Set grenser for sin eigen kropp og respekterer andre sine grenser.
- Får innsikt i kvar maten kjem frå, matproduksjon og vegen frå mat til måltid.

Grønsakhagen

Barna vert involvert i dei ulike gjeremåla gjennom året; frå såing til hausting. Men også gjeremål som vedlikehald gjennom året og dei ulike årstidene. Vi har fruktre og bærvekstar, dyrkar poteter, gulrot og andre grønnsaker. Innhaustingsdagar store høgdepunkt der barna får smake og lage mat av det dei har dyrka fram.

Grønsakhagen er ein viktig læringsarena for dette fagområdet.

3. Sosial kompetanse

Barnehagen skal fremje vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungere godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskapar og haldningar som vert utvikla gjennom sosialt samspel. I Høddvollbarnehagen skal vi legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Vennskap viser seg å vere livsnødvendig for eit godt liv. Vaksne er tett på for å rettleie barn, styrke vennskap/positive relasjonar og forebygge mot åtferd som kan utvikle seg til mobbing.

Dei tilsette i Høddvollbarnehagen skal:

- Støtte barnets initiativ til samspel og bidra til at alle kan få leike med andre, oppleve vennskap og lære å halde på venner.
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap.
- Støtte barna i å ta andre sitt perspektiv, sjå ei sak frå fleire sider og reflektere over egne og andre sine kjensler, opplevingar og meiningar.
- Støtte barna i å setje grenser, respektere andre sine grenser og finne løysingar i konfliktsituasjonar.
- Forebyggje, stoppe og følgje opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkingar og uheldige samspelmønster.

Verktøy:

- Steg for steg

Sosial kompetanse er individet si evne til samspel med andre i ulike situasjonar.

Vi jobbar heile tida bevisst med sosialkompetanse i barnehagen. Vi har i mange år jobba med opplegget STEG FOR STEG, og vil også ta med element der frå vidare: Den grunnleggjande drivkrafta er å bygge vidare på det positive. Å gi barna ros for det dei meistarar, gir dei tryggleik til å utfordre seg sjølv på ting som dei er meir usikre på. Det er viktig å gi barna moglegheit til å trene på ferdigheiter som gjer dei rusta til å takle utfordringar seinare i livet. Det er også viktig å forstå at våre val får konsekvensar for andre.

Haldningsarbeid ift den vaksne er sentralt, fordi dei vaksne er viktige rollemodellar. Konteksten er det dei vaksne som har styring med, og det er viktig å tilrettelegge for positive og konstruktive opplevingar.

- Grøne tankar - glade barn

«Grøne tankar- glade barn» er ein del av psykologisk fyrstehjelp. Det er eit norskutvikla sjølvhjelpsmateriale retta mot barn og ungdom.

Vi vil bruke programmet «Grøne tankar – glade barn» for å hjelpe barna til å utvikle eit godt språk for følelsar, for kommunikasjon om sterke følelsar og vanskelege situasjonar. Materiellet brukast i samlingsstund, men også i samtaler, lesestunder og i lek med barna, gruppevis og ein-til-ein. Barna lærer om følelsar, «raude og grønne tankar» og vert kjend med tenkebamsane Raud og Grøn. Barna øver på å gi seg sjølv og kvarandre støtte og trøyst når noko vert litt vanskeleg eller skummelt

Ressursside: barnehage.salaby.no/rode-og-gronne

Manifest mot mobbing

Høddvollbarnehagen har skrevet under på Ulstein Kommune sitt manifest mot mobbing, som forplikter barnehagen til å jobbe aktivt med å forebygge og å stoppe uønska atferdsmønstre som fører til at andre mennesker føler seg krenka.

**Alle i Høddvollbarnehagen
skal i kvardagen oppleve:**

At vi bryr oss om kvarandre
At vi har respekt for at vi er ulike
At vi er i eit trygt og inkluderande miljø
At vi blir høyrde og tatt på alvor
At vi er rause og viser respekt for kvarandre
At vi tek ansvar dersom nokon blir mobba

4. Leik

Leiken skal ha ein sentral plass i Høddvollbarnehagen og vi legg til rette for mykje tid og rom for frileik. Leiken har ein stor eigenverdi og er den viktigaste aktiviteten for barn si utvikling og læring. Gjennom leiken utviklar barn sosiale, språklege og kroppslege ferdigheiter. Personalet må også følgje leiken tett på, slik at ein kan rettleie dei barna som treng det, og avdekke tidleg uønska leikemønster som kan utvikle seg til mobbing. Det at leiken er så viktig for læring og utvikling av vennskap, gjer at vi må jobbe for at alle meistrar leiken. Det å etablere vennskap og oppleve positiv leik, er viktig for livskvaliteten, sjølvbiletet og sjølvfølelsen.

Høddvollbarnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom leik-åleine og saman med andre.

Leiken har mange uttrykksformer og kan bidra til forståing og vennskap på tvers av alder og kulturell ulikskap. Å få delta i leiken og etablere vennskap er sjølv grunnlaget for at barn skal trivast i barnehagen, og for at dei skal oppleve dagane som meningsfylte.

Personalet i Høddvollbarnehagen skal

- Organisere rom, tid og leikemateriale for å inspirere til ulike typar leik.
- Bidra til at barna får felles erfaringar som grunnlag for leik og leggje til rette for utvikling av leiketema.
- Fremje eit inkluderande miljø der alle barna kan delta i leik og erfare glede i leik.
- Observere, analysere, støtte, delta i og gjere leiken meir verdifull på barna sine premisser.
- Rettleie barna dersom leiken medfører uheldige samspelsmønster.
- Vere bevisst på og vurdere si eiga rolle og deltaking i leiken.
- Ta initiativ til leik og aktivt bidra til at alle kjem inn i leiken.

PROGRESJONSTRAPP FOR BARN I HØDDVOLLBARNEHAGEN

MÅL 1-3 ÅR

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Få erfaring med grunnleggande ord og begrep gjennom samhandling med andre. Oppleve tekst og symbol i kvardagen.

KROPP, RØRSLE, MAT OG HELSE

Oppleve trivsel, glede og meistring ved allsidige rørsleerfaringar; inne og ute, året rundt.
Barnet skal få erfare balanse mellom aktivitet og kvile.
Barnet skal få opplevingar med sunn/varierte mat og kjøkkenhagen.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Få gode opplevingar med estetikk og få utfalde seg varierte gjennom ulike sansar med fokus på prosess.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Få positive opplevingar gjennom utforsking og undring i naturen
Få innblikk i korleis ta vare på naturen.

MENGD, ROM OG FORM

Få kjennskap til enkle mengder, former og oppleve rom gjennom lek og kvardagssituasjonar.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Oppleve tradisjonar knytt til høgtider og oppleve glede av vennskap og fellesskap.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Bli kjend med, og utforske barnehagen og nærområdet.

LEIK

Barna skal oppleve eit trygt og støttande leikemiljø, med fokus på kroppslig utfolding, glede og humor. Gjennom leiken skal barnet få erfare å verte sett, anerkjent, oppleve nære relasjonar og starten på vennskap.

SOSIAL KOMPETANSE

Barna skal oppleve tryggleik, omsorg og nærleik, og få bekrefte kjenslene sine og hjelp til å setje ord på egne og andre sine kjensler. Barna skal erfare seg sjølve som verdifulle i eit fellesskap.

DIGITAL PRAKSIS

Barna skal introduserast for ulike digitale verktøy.

MÅL 3-4 ÅR

Vidareutvikle språket i relasjon med andre, og kunne uttrykke kjensler og meninger.
Få erfaringar med tekst og symbol.

Vidareutvikle motoriske ferdigheiter og bli trygg på eigen kropp. Gode erfaringar med rutiner for hygiene, kvile og sunt/varierte kosthald. Få innsikt i vegen frå mat til måltid gjennom kjøkkenhagen.

Vidareutvikle evna til å uttrykke ulike inntrykk gjennom kreative prosessar som forming, drama og musikk.
Bli introdusert for dei ulike kulturane som er representert i barnegruppa.

Undre seg over naturen, teknologi og over ulike fenomen.
Utvikle gryande forståing for korleis ein kan ta vare på naturen.

Oppdage og undre seg over enkle matematiske omgrep gjennom leik og kvardagssituasjonar.

Få kjennskap til grunnleggande verdiar i kristen og humanistisk tradisjon og livssyn som er representert i barnegruppa.
Undre seg over filosofiske spørsmål.

Bli kjend med nærmiljøet, ulike institusjonar og stadar.

Vidareutvikle leiken sin gjennom felles erfaringar og opplevingar.
Oppleve glede, humor, spenning og engasjement i leiken.

Oppleve vennskap og fellesskap. Vidareutvikle evna si til å setje egne grenser, respektere andre og byrje å trene på å finne løysingar i ulike situasjonar.

Utvikle ei gryande forståing for korleis ein kan nytte digitale verktøy på ulike måtar.

MÅL 4-5 år

Meistre kvardagsspråket i relasjon og samhandling med andre, og kunne ytre egne tankar, kjensler og meninger.
Å forholde seg til tekst og symbol skal vere ein naturleg del av kvardagen.

Meistre variert og utfordrande motorisk aktivitet. Barnet skal også få ei byrjande forståing av at kroppen har behov for gode vanar ift hygiene, kvile og sunt/varierte kosthold. Få innsikt i vegen frå mat til måltid gjennom kjøkkenhagen.

Oppleve glede gjennom å meistre ulike estetiske uttrykksformer. Bli kjent med dei ulike kulturane som er representerte i barnegruppa.

Undre seg over teknologi og ulike fenomen. Få ei forståing av korleis naturen heng saman. Utvikle respekt og forståing for korleis ta vare på naturen med fokus på berekraftig utvikling.

Utvikle forståing, glede og interesse for enkle matematiske begrep gjennom leik og eksperimentering.

Bli kjent med grunnleggande verdiar i kristen og humanistisk arv
Undre seg over filosofiske spørsmål og utvikle interesse og respekt for kvarandre.

Bli kjende med sitt eige nærmiljø, samfunnet og verda, og at kvar enkelt kan medverke i eigen kvardag.

Meistre ulike leikeformer i eit positivt samspel med andre.
Oppleve leikens eigenverdi.

Kunne ta andre sitt perspektiv, sjå ei sak frå fleire sider og reflekter over egne og andre sine kjensler, opplevingar og meninger.
Kunne setje grenser, respektere andre sine grenser og finne løysingar i ulike situasjonar.

Erfare å bruke digitale verktøy og internett som oppslagsverk for informasjon.
Få ei gryande forståing for nettvett.

OVERGANGAR SKAL GI GODE SAMANHENGAR

Når barnet begynner i barnehagen

Å begynne i barnehage er ein stor overgang for barnet, og det er viktig at personalet og foreldra saman finn optimale løysingar for tilvenningsperioden. Personalet i Høddvollbarnehagen skal sørge for at barnet vert fylgd tett opp den første tida. Slik kan vi sikre at barnet føler tilhøyrslø og trygghet.

Det er individuelt kor lang tid det tek for eit barn å bli trygg i barnehagen, men Høddvollbarnehagen har følgande rutinar som eit utgangspunkt.

- Møte for nye barn og foreldre før sommaren. (for dei som startar i august).
- Nye barn får kvar si primærkontakt, som fyl barnet tett gjennom den første tida.
- Foreldra må vere saman med barnet minimum tre dagar i barnehagen, vidare legg pedagog og foreldre ein plan for tilvenningsperioden framover

Overgangar internt i barnehagen

NNår eit barn byter gruppe, er det også viktig å legge til rette for at barna får ein god overgang. Rutinane våre skal sikre at barna gradvis vert kjend med nytt personale og evt andre barn på den nye gruppa. Her kan det også vere ulike behov ift tilvenningstid, og det er viktig med fleksibilitet. Våre rutinar skal sikre gode og positive

overgangar, og er eit utgangspunkt. Klatremus (3 åringane) og Brumlemanngruppa (4-5 åringane) har mykje felles leiketid og fellesaktivitetar, så denne overgangen er heilt klart mjukare, og har ikkje behov for systematiske tiltak. Mai og juni er tilvenningsperioden ved interne overgangar mellom Mikkel (1-2 åringane) og Klatremus.

- Vi sender ut informasjonsbrev til foreldra før vi startar opp med systematisk tilvenning ift overgang.
- Lagar tilvenningsplan med oversikt over aktivitetar for tilvenningsperioden

Overgangen mellom barnehage og skule

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen legge til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule. Dei eldste barna skal få høve til å gle seg til å begynne på skule og oppleve at det er ein samanheng mellom barnehagen og skulen.

Barnehagen skal legge til rette for at barna får med seg erfaringar, kunnskap og ferdigheiter som gjer dei godt rusta til å begynne på skule.

Ulstein kommune har utarbeidd planar for overgang frå barnehage til skule, og den er begge partar forplikta til å fylgje. Rutinar for overgang:

- Fleire besøk til skulen ila det siste barnehageåret.
- Møter mellom styrar og rektor om overføring av informasjon frå barnehage til skulen.

Samarbeid

Samarbeid mellom heimen og barnehagen

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldra. Samarbeidet skal skje både på individnivå, med foreldra til kvar enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalet. Samarbeidet skal sikre at foreldra får medverke til den individuelle tilrettelegginga av tilbodet. Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutval er at desse ordningane skal gi høve til å vareta foreldra sin kontakt med barnehagen på ein aktiv måte.

Samarbeid med andre instansar

For å sikre eit best mogleg tilbod for barns oppvekst og utvikling, legg vi vekt på å ha eit godt samarbeid med faginstansar utanfor barnehagen. Når vi søker hjelp og støtte av slike instansar er det etter samtykke og i samarbeid med foreldra. Barnehagens samarbeidsinstansar er til dømes PPT (pedagogisk psykologisk teneste), helsestasjonen og barnevern. Alle tilsette er underlagt taushetsplikt og opplysningsplikt i henhold til Lov om barnehagar §§21-23.

Samtykke skal hentast inn ved deling av informasjon

Mine notatar

Handwriting practice lines consisting of 12 horizontal dashed lines.

[illegible]

A white line drawing of a girl and a boy on a blue background. The girl on the left has pigtails and a dress, while the boy on the right has short hair and a t-shirt. Between them is a pyramid of seven empty rectangular boxes arranged in three rows (3, 2, 1). The background is filled with faint, scattered icons of school supplies like pencils, erasers, and books.